Eduskunta / Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys 67/2016 vp. eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren ja eräitä tuoteryhmiä koskevien ilmoitettujen laitosten hyväksymis- ja ilmoitusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Yleistä

TeliaSonera Finland Oyj (”Sonera”) kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä.

Esityksessä Viestintävirastolle ehdotetaan uusia määräyksenantovaltuuksia. Sonera pitää huolestuttavana kehitystä, jossa entistäkin suurempi osuus sääntelyn valmistelusta, siitä päättämisestä ja velvoitteiden asettamisesta siirtyy valvovalle viranomaiselle.

Sonera ehdottaa, että Viestintäviraston määräyksenantovaltuuksista säädettäessä määriteltäisiin erittäin tarkkarajaisesti, mistä asioista määräyksiä voi antaa ja minkälaisia taloudellisia ja muita seuraamuksia teleyrityksille voidaan määräyksillä luoda.

Viestintävirastolle tulisi asettaa velvoite määräystä valmistellessaan arvioida suunnitellun määräyksen taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset teleyrityksille ja verrata niitä määräyksellä tavoiteltaviin, realistisesti arvioituihin hyötyihin. Viestintäviraston tulisi myös arvioida muita, kevyempiä ratkaisuja kuin määräyksen antaminen. Prosessiin tulisi myös sisältyä vaikutusanalyysi. Analyysissä tulisi arvioida sääntelyn vaikutukset esimerkiksi kilpailutilanteeseen ja markkinamekanismin toimintaan.

Yritystiedot
TeliaSonera Finland Oyj
Teollisuuskatu 15, 00510 HELSINKI
Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus 1475607-9, ALV REK 1475607-9

Yksityiskohtaiset kommentit

Viestintäpalvelusopimus - 108 §

Sonera kannattaa sisämarkkina-asetuksen kanssa päällekkäisen sääntelyn kumoamista.

Verkkoneutraliteetti – 110 §

Sonera pitää hyvänä periaatteena, että Euroopan unionin asetuksen kanssa päällekkäiset tietoyhteiskuntakaaren säädökset kumotaan.

Hallituksen esityksessä Viestintävirastolle annettaisiin uusia määräyksenantovaltuuksia sisämarkkina-asetuksen noudattamisen valvontaan ja täytäntöönpanoon.

> *Viestintävirasto voi antaa sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetuksen noudattamisen valvonnan ja täytäntöönpanon kannalta tarpeellisia määräyksiä. Määräykset voivat koskea asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja internetyhteyspalvelun teknisiä ominaisuuksia, palvelun laadun vähimmäisvaatimuksia ja muita asianmukaisia ja tarpeellisia toimenpiteitä koskevia vaatimuksia sekä 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen dokumentointia ja tilastointia sekä näihin liittyvien asiakirjojen muotoa ja tietojen säilyttämistä. Lisäksi Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä asetuksen 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun internetyhteyspalvelun laadun todentamiseen käytettävän palvelun hyväksymisestä tai päättää käytettävän palvelun hyväksymisestä.*

Muutettavan 110 §:n perusteluissa todetaan (HE, sivu 26): *”Määräyksenantovaltuus olisi tarkoitettu tarkkarajaiseksi ja koskemaan vain niitä tilanteita, joissa määräyksen antaminen on välttämätöntä asetuksessa säädettyjen tavoitteiden ja velvoitteiden toteuttamiseksi.”* Periaate tässä perusteluissa olevassa rajoituksessa on hyvä, mutta Soneran näkemyksen mukaan sitä tulisi täydentää. Sonera ehdottaa, että valiokunta harkitsisi kannanottoonsa esimerkiksi seuraavan kaltaista linjausta:

”Viestintäviraston antamilla määräyksillä ei voi luoda teleyrityksille kuin vähäisiä investointivelvoitteita eikä aiheuttaa kuin vähäisiä operatiivisia kustannuksia. Viestintäviraston on ennen määräyksen antamista arvioitava edellä mainittuja kertaluonteisia ja jatkuvia kustannuksia ja verrattava niitä määräyksellä tavoiteltaviin hyötyihin. Viestintäviraston on lisäksi tehtävä vaikutusanalyysi määräyksen muista vaikutuksista markkinoilla, esimerkiksi vaikutuksia kilpailutilanteeseen ja sääntelyn tasapuolisuuteen arvoketjussa toimivien yritysten välillä. Analyysissä tulee arvioida myös muita kevyempiä vaihtoehtoja, joiden tulisi olla norminpurkutavoitteiden toteuttamiseksi ensisijaisia.

Liittymän käytön rajoittaminen – 135 §

Viitaten edellä esitettyyn, Sonera pitää keskeisimpänä sitä, että Viestintäviraston määräyksenantovaltuudet tulisi rajoittaa vain välttämättömiin tapauksiin.

Hallituksen esityksen perusteluissa esiintuotu mobiilimaksu -palvelun estäminen on jo mahdollista operaattoreiden tarjoamilla estopalveluilla. Soneran kokemuksen mukaan asiakkaiden ongelmana ei ole ollut estojen saaminen käyttöön operaattoreilta.

Tulevaisuudessa estot asetetaan näkemyksemme mukaan entistä useammin päätelaitteesta, josta estoja voidaan hallita tapauskohtaisemmin, esimerkiksi käyttäjä voi estää peleissä tehtävät ostot ja sallia esimerkiksi matkalipun hankinnan. Asiakkaan tarpeet tyydyttävän palveluestomallin aikaan saamiseksi emme pidä pelkästään operaattorien toimintaan kohdistuvaa ja estoluokat jäykästi yhdenmukaistavaa sääntelyä toimivana mallina.

Lisäksi Teleforum ry / Mapel on tammikuussa 2016 luonut mobiilimaksulle erityiset pelisäännöt, joista operaattorit ovat jo tiedottaneet Mobiilimaksu-kumppaneilleen ja asiakkailleen.

http://www.mapel.fi/eettiset_saannot/erityiset_saannot/

Soneran näkemyksen mukaan Mobiilimaksu-palvelun vuoksi ei tarvita lisäsääntelyä estoluokista, vaan myös viranomaisten tekemää asiakkaiden informoimista, käytettävissä olevista operaattorien estopalveluista, päätelaitteissa olevista estopalveluista ja palveluntarjoajien tarjoamista palveluista. Sonera tulee luonnollisesti myös itse jatkamaan asiakastiedotusta tästä palvelusta ja palvelun estämismahdollisuuksista.

Viranomaisten yleinen tiedonsaantioikeus – 315 §

Viitaten edellä esitettyyn, Sonera ei pidä perusteltuna laajentaa Viestintäviraston määräyksenantovaltuuksia hallituksen esityksen mukaisella yleisluonteisella tavalla. Viestintävirastolle annettu valtuus määrätä tietojen digitaalisesta muodosta ja toimittamisesta voi tarkoittaa teleyrityksille merkittäviä järjestelmäinvestointikustannuksia ja/tai merkittäviä alihankkijoilta hankittavia palveluita. Vaikka hallituksen esityksen mukaan (sivu 37) tästä aiheutuvat kustannukset eivät voisi muodostua kohtuuttomiksi, ei tätä Soneran näkemyksen mukaan ole lakitekstissä tai perusteluissa riittävästi huomioitu.

Sonera suhtautuu kriittisesti Viestintäviraston määräyksenantovaltuuksien lisäämiseen 304 §:n tiedonkeruu- ja tiedotustehtävän hoitamiseksi. Ennen valtuuksien lisäämistä olisi keskeistä selvittää esimerkiksi teleyritysten oman tiedottamisen kanssa päällekkäisen Viestintäviraston tiedottamistoiminnan hyödyt. Esimerkiksi Viestintäviraston Monitori-palvelun käyttäjämäärät ovat Soneran käsityksen mukaan olleet varsin pieniä.

Soneran näkemyksen mukaan määräyksenantovaltuudelle ei ole tarvetta, sillä Viestintävirastolla on jo tietoyhteiskuntakaaren mukaiset oikeudet saada toiminnassaan tarvittavat tiedot. Mikäli määräyksenantovaltuuksia kuitenkin päädyttäisiin lisäämään, on keskeistä, että kaikkia määräyksiä valmistellessa otetaan huomioon edellä mainitut periaatteet säännösten valmistelusta ja siihen liittyvästä kustannus-hyöty- analyysistä.

Sonera ehdottaa, että liikenne- ja viestintävaliokunta kirjaisi näkemykseensä esimerkiksi alla olevan kaltaisen sääntelyn valmisteluperiaatteita tarkentavan kannanoton. Sonera ehdotti tämän tarkennuksen kirjaamista esityksen valmisteluvaiheessa, mutta sitä ei pidetty

tarpeellisena. Norminpurkutavoitteen edistämiseksi Sonera pitäisi tärkeänä tämän yleisesti hyväksytyn periaatteen kirjaamista valiokunnan lausuntoon.

”Viestintäviraston on ennen määräyksen antamista arvioitava edellä mainittuja kertaluonteisia ja jatkuvia kustannuksia ja verrattava niitä määräyksellä tavoiteltaviin hyötyihin. Viestintäviraston on lisäksi tehtävä vaikutusanalyysi määräyksen muista vaikutuksista markkinoilla, esimerkiksi vaikutuksista kilpailutilanteeseen ja sääntelyn tasapuolisuuteen arvoketjussa toimivien yritysten välillä. Analyysissä tulee arvioida myös muita kevyempiä vaihtoehtoja, joiden tulisi olla norminpurkutavoitteiden toteuttamiseksi ensisijaisia.

Viestintäviraston antamilla määräyksillä ei voi luoda teleyrityksille kuin vähäisiä investointivelvoitteita eikä aiheuttaa kuin vähäisiä operatiivisia kustannuksia.”

Tapio Haapanen

TeliaSonera Finland Oyj / Lakiasiat